
Broj: 01,02,03-5-1-291/15
Sarajevo, 9. 12. 2015. године

**KOLEGIJU ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
KOLEGIJU DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
KOLEGIJU TAJNIŠTVA
ČLANOVIMA IZASLANSTVA PSBIH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI
ČLANOVIMA POVJERENSTVA ZA VANJSKE POSLOVE PSBIH
SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSE I PROTOKOL PSBIH**

Predmet: *Izyješće s Konferencije o klimatskim promjenama, održane u Parizu 5. i 6. prosinca 2015. godine*

Predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u Interparlamentarnoj uniji, Nenad Lalić, sudjelovao je na Konferenciji o globalnim klimatskim promjenama, koja je 5. i 6. prosinca 2015. u organizaciji Interparlamentarne unije i Parlamenta Republike Francuske održana u Parizu. Na Konferenciji je sudjelovala i Marina Mijačević, tajnica Izaslanstva.

Konferencija je održana u Nacionalnoj skupštini i Senatu Republike Francuske, a bilo je nazočno više od 300 delegata iz 90 država članica Interparlamentarne unije. Uvodna obraćanja održali su Claude Bartolone, predsjednik Nacionalne skupštine, Gérard Larcher, predsjednik Senata, Ban Ki-moon, glavni tajnik UN-a, te Saber Chowdhury, predsjednik Interparlamentarne unije. U svome uvodnom obraćanju, predsjednik Chowdhury naglasio je važnost Interparlamentarne unije kao međunarodne organizacije te njezin utjecaj na kreiranje svjetske politike. Kako je rekao, Interparlamentarnu uniju čini 167 država članica, odnosno 43.500 parlamentaraca koji predstavljaju volju više 6,5 miljardi ljudi. Stoga je pozvao svoje kolege da ispune svoju ulogu i učine sve kako bi budući naraštaji bili zaštićeni od klimatskih promjena. Naglasio je ulogu parlamenata u davanju svog doprinosa za uspjeh politike u borbi protiv klimatskih promjena. Parlamenti snose dio odgovornosti za efikasno provođenje te politike i predstavljaju ključni dio procesa za efikasnu provedbu međunarodnih sporazuma, kao i usvajanje i izmjene zakona, odobravanja nacionalnih proračuna i pozivanju vlada na

odgovornost. Prema riječima predsjednika Chowdhurya, umjesto čekanja na postizanje globalnog konsenzusa, mora se činiti koliko god se može na nacionalnoj razini kako bi se umanjile klimatske promjene i uskladili globalni planovi uz promicanje veće koherentnosti i komplementarnosti između novih sporazuma o smanjenju rizika i katastrofa, održivog razvoja i klimatskih promjena.

U svome obraćanju, glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon, naglasio je da je borba protiv klimatskih promjena gospodarski i sigurnosni imperativ. Upozorio je da otkucava sat do klimatske katastrofe i pozvao zemlje na sklapanje sporazuma o ograničavanju globalnog zatopljenja i transformaciji gospodarstva u pravcu zelenih izvora. Pozvao je zastupnike da ne bježe od teških odluka, jer svijet očekuje više od polovičnih mjera i inkrementalnog pristupa. Ban Ki-moon je istaknuo kako privatnom sektoru treba jasan signal da je prelazak na niže emisije ugljičnog dioksida neizbjegjan, te apelirao na bogate zemlje da predvode smanjenje emisije. Rekao je da konačni sporazum treba sadržavati odredbu o provjeri nacionalnih obećanja u petogodišnjim razmacima, što bi trebalo početi prije 2020. godine. Transferi tehnologije, znanja, i dobre prakse, kao i podrška za izgradnju kapaciteta u zemljama u razvoju su ključni elementi za prilagođavanje klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje.

Poseban gost na ovoj konferenciji bio je i Arnold Schwarznegger, predsjednik Regije za klimatske promjene (R20) i bivši guverner Kalifornije. Nakon obraćanja sudionicima konferencije, Schwarznegger je potpisao sporazum o suradnji R20 s Interparlamentarnom unijom, kojim je dogovoren da dvije organizacije rade na projektima koji će ojačati kapacitete i sposobnosti parlamenta u borbi protiv rastuće opasnosti od klimatskih promjena. Zajednički projekti uključit će podizanje svijesti među parlamentarcima o izazovu klimatskih promjena te izgradnji međudržavne podrške za djelovanje, uključujući zakonodavstvo i nadgledanje ispunjavanja međunarodnih i nacionalnih obveza koje se odnose na smanjenje emisije stakleničkih plinova.

Svi govornici suglasili su se da svijet treba zeleniji i sigurniji planet, održivi razvoj bez ugljičnog monoksida, smanjenje siromaštva te da nema vremena za gubljenje kad su u pitanju klimatske promjene. Svijet više nego ikada treba obvezujući sporazum koji treba biti donesen na sastanku COP21 u idućem razdoblju, a koji bi trebale ratificirati sve države članice u svojim parlamentima i ugraditi u domaće zakonodavstvo. Parlamentarci su iznijeli svoju zabrinutost za sporazum koji bi trebao biti usvojen, ali i iznijeli brojne preporuke. Premda postoji zajednička odgovornost u djelovanju na klimatske promjene, urgirali su na to da u pogledu provedbe sporazuma treba uzeti u obzir različite kapacitete i mogućnosti svake zemlje, što se posebno odnosi na zemlje u razvoju.

Posebnu pozornost treba posvetiti što boljem korištenju prirodnih resursa i smanjenju emisije stakleničkih plinova. Apelirano je da svaka država članica preuzeće kolektivnu i individualnu odgovornost na svim razinama vlasti za smanjenje ugljičnog monoksida i pronalazak dugoročno održivih rješenja, kako bi se osigurale trajne promjene u globalnom društvu i održivi razvoj. Parlamentarci su u svojim obraćanjima naglasili njihovu odgovornost po pitanju usvajanja zakona, odobravanju nacionalnih proračuna te nadgledanju svojih vlada u provedbi klimatskih politika i obveza.

Budući da je u pojedinačnim izlaganjima naglašen jaz između globalnih ciljeva po pitanju smanjenja klimatskih promjena i nacionalnih obveza, zastupnici su podcrtali obvezu opreza u provedbi i nadzoru nad primjenom sporazuma koji treba biti potpisani u Parizu na UN-ovoj konferenciji o klimatskim promjenama (COP21).

Drugoga dana zasjedanja parlamentarci su raspravljali o financiranju koje je i osnova konferencije COP21. Apelirali su da vlade uplate 100 milijardi dolara u Zeleni fond, koji bi pomagao zemljama u razvoju da se prilagode i ostvare doprinos u zaustavljanju klimatskih promjena. Parlamentarci su se založili za potrebu činjenja sve što je u njihovoj mogućnosti kako bi se rast temperature ograničio na 2 °C. Na kraju Konferencije konsenzusom je usvojen dokument koji će biti usvojen na sljedećoj skupštini Interparlamentarne unije u ožujku 2016. godine u Lusaki, a u kojoj su izneseni određeni zahtjevi sa ciljem da se uvrste u završne dokumente Konferencije COP21 u Parizu.

Izvješće pripremila:

Marina Mijačević,
tajnica Izaslanstva PSBiH u IPU

Prilog: Završni dokument usvojen na Konferenciji

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a